

sám poddlžník, ktorý je v opatrovníctva, býva v tuzemsku (sr. sdelenie min. spr. č. 133/1927 Věstník).

(Rozh. z 24. IX. R III 134/35.)

Súd prvej stolice zamietol žiadosť o povolenie exekúcie zabavením a prikázaním pohľadávky k vybraniu od poddlžníka Rudolfa A., ktorý vraj býva v Maďarsku. Dôvody: Medzi Čsl. štátom a Maďarskom čo do exekučného vymáhania pohľadávok niet vzájomnosti. Exekúcia žiadaná zabavením a prikázaním pohľadávok u poddlžníka vykoná sa dorúčením platebnej záповedi, čo je u poddlžníka bývajúceho v Maďarsku nemožné. Poukazuje sa na výnos ministerstva spravodlnosti, uverejnený v ročníku 1927 Věstníka min. spr. pod číslom 133.

Rekurzný súd zmenil usnesenie prvého súdu a povolil exekúciu podľa návrhu, lebo poddlžník Rudolf A. býva v B. (na území Čsl. republiky).

Najvyšší súd obnovil usnesenie súdu prvej stolice. Dôvody:

Zo spisov č. 641/23 okresného súdu v B. vyplýva, že poddlžník Rudolf A. je pod kuratelou pre choromyseľnosť, a že jeho opatrovníkom je Dr. Andrej H. v Budapešti.

Platebný zákaz pre tohoto poddlžníka by bolo treba doručiť jeho menovanému kurátorovi, ktorý býva v Maďarsku. Medzi Čsl. štátom a Maďarskom niet však vzájomnosti čo do exekučného vymáhania pohľadávok, a doručenie platebného zákazu v súdenom prípade nemožno vykonať.

Čís. 14571.

Obchodný úkon uzavrený menom spoločnosti s ručením obmedzeným — ak bolo výslovne rečené, že sa spoločnosť teprve zakladá — pokladá sa za uzavrený menom osôb, ktoré sa spolčily k založeniu spoločnosti. Zodpovednosť týchto osôb riadi sa všeobecnými pravidlami o spoločnosti a zmocnení.

(Rozh. z 27. IX. 1935, Rv III 396/34.)

Žalovaní objednali dosky od právneho predchodcu žalobníka objednacím lístkom, podpísaným »A. K. závod pre železné konštrukcie, spol. s r. o. v založení«. Z tejto objednávky vzniklú pohľadávku uplatňuje žalobník žalobou.

Súd prvej stolice žalobu zamietol. Dôvody: Ako je patrné z objednacieho lístku C), o ktorý sa sám žalobník opiera, objednávka, z ktorej mal vzniknúť predmetný záväzok, nesie podpis »A. K. závod pre železné konštrukcie, spol. s r. o. v založení«, v pôvodine »A. K. Eisenkonstruktionswerk G. m. b. H. in Gründung«, nenechala obláta v pochybnosti o tom, že oferta, v tejto objednávke uvedená, nepochádzala od jestvujúcej spoločnosti s ručením obmedzeným.

Literatúra k § 160 uh. obch. zákona a k obsahove jemu odpovedajúcemu čl. 211 rak. obch. zákona, ktorý odpovedá obsahove aj § 2 zákona o spoločnostiach s ručením obmedzeným, jednohlasne zastáva stanovisko, že ustanovení o solidárnom osobnom ručení za nejestvujúcu spo-

ločnosť konajúcich možno použiť iba vtedy, keď protistrana bola nimi čo do otázky jestvovania spoločnosti do omylu uvedená, t. j. keď konajúcimi osobami bolo jestvovanie spoločnosti odporcovi predstierané (Randa, Oesterr. Handelsrecht, II. sv. str. 115, tam citovaný Lehmann I. sv. str. 441 a nasl., a Staub-Pisko, Kommentar zum Allgem. Deutschen H. G. B., Ausgabe für Oe., K § 211, § 8).

V opačnom prípade, keď tedy u druhého kontrahenta niet pochybnosti o tom, že spoločnosť ešte právne nejestvuje, treba prisvedčiť Staubovi (na cit. mieste) v tom, že obchod s takou nejestvujúcou spoločnosťou sa musí pokladať za podmienený, závislý na dvoch suspenzívnych podmienkach, totiž jednak na tej, že k založeniu spoločnosti dojde, a jednak že dotýčny obchod bude spoločnosťou v smysle ich stanov riadne schválený.

Podľa toho je jasné, že prijatím oferty C) so strany predavača došlo k uzavreniu obchodu iba podmieneného, a že podmienka, od ktorej platnosť obchodu je závislá, ešte nastala.

Predavač však preca len tovar dodal, a ten, komu prišiel tovar do rúk, sa ním patrne bezprávne ku škode predavačovej obohatil. Predavač má tedy ešte možnosť, aby mu toto obohatenie riadnou žalobou z obohatenia (*condictio causa data causa non secuta*) odobral; z kúpopredajnej zmluvy, ktorej účinky vôbec nenastali, nemôže však od seba žiadne práva odvozovať, a tým menej môže tieto práva uplatniť proti žalovaným, ktorí by podľa jeho vlastného poňatia veci ručili iba v druhom rade na mieste priameho kontrahenta.

Žaloba je tedy na tom skutkovom a právnom základe, na ktorý ju sám žalobca postavil, celkom bezdôvodná a musela byť preto v celom rozsahu proti obidvom žalovaným, ktorí meritórnu protižiadosť predniesli, zamietnutá.

O d v o l a c í s ú d rozsudok prvého súdu potvrdil. D ô v o d y : Žalobník opiera svoj žalobný nárok o § 2 zákona o spoločnostiach s r. o. Podľa tohoto zákonného ustanovenia spoločnosť s r. o. nejestvuje právne, kým nebola zapísaná do obchodného registra a jestli niekto v mene spoločnosti pred jej zapísaním do registra konal, ručí protistrane osobne a rukou nerozdielnou.

Tento záväzok je odôvodnený ustanovením § 52 obch. zákona, na ktorý sa § 2 zákona o spoločnostiach s r. o. výslovne odvoláva a podľa ktorého ten, kto uzaviera obchod ako prokurista alebo obchodný zmocnenec bez prokúry, alebo bez plnomocenstva, ručí tretiemu, ktorý o nedostatku zmocnenia nevedel, osobne podľa práva obchodného.

Podľa tohoto zákonného ustanovenia a stálej súdnej praxi (Sb. n. s. 2191, 4110, 10186) je predpokladom tohoto ručenia, aby bolo konané menom spoločnosti na ten spôsob, že sa dáva na javo alebo predstiera, že spoločnosť už skutočne právne trvá a že druhá smluvná strana o predstieraní nemala vedomosť, jemu dôverovala a o tom, že spoločnosť právne nejestvuje, nevedela.

Jestli však aj protistrana mala známosť o tom, že spoločnosť právne nejestvuje, neručia osoby za spoločnosť konajúce protistrane vôbec.

Medzi stranami je nesporné, že žalobník, poľahke jeho právny predchodca, vedel, že firma A. K., podnik pre železné konštrukcie s r. o. bola

založená, do obchodného registru zapísaná však nebola a tak podľa práve uvedenej právnej zásady žalovanej strany, keby aj pravde zodpovedalo tvrdenie žalobníka, že menom žalovaných konal za nejestvujúcu spoločnosť s r. o. ich zmocnenec Jozef F., žalobníkovi z tohoto konania nie sú zodpovedné.

Neporušil preto prvostupňový súd materiálne právo, keď žalobu bez toho, že by nariadil dokazovanie na tú okolnosť, či Jozef F. konal ako zmocnenec žalovaných, žalobu zamietol a odvolací súd preto prvostupňový rozsudok z jeho správnych dôvodov potvrdil.

Na jvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a odvolaciu súdu uložil, aby v spore ďalej pokračoval. **Dôvody:**

Právne stanovisko odvolacieho súdu, zaujaté v tomto spore by bolo správne a v súhlase s rozhodnutiami, ktorých sa dovoláva, keby obchod o ktorý ide, bol býval uzavrený menom spoločnosti »A. K. Eiesenkonstruktionswerk Gesellschaft m. b. H.« tak, ako by už po práve jestvovala, lež neobstojí v súdenom prípade preto, že bol výslovne uzavrený menom spoločnosti, ktorá sa teprv zakladá, t. j. »in Gründung«. V tomto prípade nemôže byť reč o predstieraní právnej existencie spoločnosti po práve nejestvujúcej a preto nemožno vylúčiť ručenie osôb, ktoré obchod uzavrely, podľa § 52 obch. zák. a § 2 zákona o obchodných spoločnostiach s r. o. z dôvodu, že druhá strana vedela o nejestvovaní spoločnosti. Obchod treba považovať za uzavrený menom osôb, ktoré sa spolčily, aby založily spoločnosť s ručením obmedzeným a zodpovednosť druhého a tretieho žalovaného za kúpnu cenu treba posudzovať podľa všeobecných právnych pravidiel o spoločnostiach a zmocnení.

Pre riešenie tohoto sporu je tedy treba, aby bolo zistené, či spor vedúce žalované osoby sa spolčily, aby založily firmu »A. K., závod pre železné konštrukcie spoločnosť s r.o.«, a či Jozef F. bol oprávnený, aby ako ich zmocnenec učinil objednávku, ktorá je základom tohoto sporu.

Pretože odvolací súd v dôsledku svojho mylného právneho názoru skutkovým riešením týchto otázok sa nezabýval, bol jeho rozsudok podľa § 543 Osp. rozviazaný.

Čís. 14572.

I roľnícky nedieli môže byť platne zaťažený peňažitým dlhom, ale len so svolením štátneho pozemkového úradu. *) Povolenie udeluje podľa § 5 vlád. nar. č. 451/1920 a č. 11 čl. I. vl. nar. č. 225/1921 Sb. z. a n. príslušná obvodová úradovňa. *)

I záložné právo viaznúce na roľníckom nedele uplatňuje sa hypotekárnou žalobou; či sa bude môcť stať exekučné vymáhanie z podstaty nehnuteľnosti a či len z jej úžitku, musí zostať vyhradené exekučnému pokračovaniu. Sporový súd omedzí sa na povolenie poznačnia exekučného práva.

(Rozh. z 27. IX. 1935, Rv 417/34.)

Žaloba smeruje proti žalovanému ako vecnému dlžníkovi a domáha sa odsúdenia žalovaného k trpeniu toho, aby žalobkyňa svoju zmenkovú pohľadávku vo výške 20.000 Kč — zaťažujúcu mimo iných otca žalo-

*) Vid' teraz vl. nar. č. 22/35 vyhl. min. zem. 96/35 Sb. z. a n.